

En hård fødsel

Af Lars Henrik Lundsgaard,
kraniosakralterapeut og zoneterapeut

”Sikke fint Kalle kan dreje sit hoved til begge sider, det er der jo mange nyfødte der ikke kan. Sådan er det bare”. Sundhedsplejersken i Gentofte kommune var synligt imponeret af, hvor tilpas lille Kalle var og hvor afslappet, han var i nakken. Hun havde aldrig hørt om den slags behandling Kalles onkel Lars nogle dage forinden havde givet ham. Men forhåbentlig vil hun nu overveje at anbefale kraniosakralterapi til andre nybagte forældre.

Kalle var født ved en helt igennem normal og uproblematisk fødsel. Alligevel havde han en grim spænding i nakken, da jeg få dage efter fødslen gav ham et tjek. Måske var denne spænding omkring C1 og 2 i venstre side og C5 og 6 i højre side gået i sig selv hen ad vejen. Men måske var den ikke, og Kalle havde så sandsynligvis fået nogle af alle de ubehagelige symptomer, som jeg ser hos andre børn med fødselsrelaterede tilstande i nakkeområdet.

Jeg ser et mønster hos disse børn: Det starter som småbørnskolik med mange skrigeture, problemer med at dreje hovedet og derfor modstand mod at spise af det ene bryst, overspisning med deraf følgende gylpning og tarmproblemer. Barnet kender ikke forskel på smerte og sult, og når det har, hvad der næsten svarer til et piskesmæld i nakken, må det være desperat efter at lindre sin tilstand. Senere kommer et eller flere af følgende symptomer: Diffus astma og allergi, motoriske problemer med arme og ben, problemer med at lære at tale og at styre tungen, hoste og fejlsynkning, øreproblemer, synsproblemer, DAMP-agtig adfærd, koncentrations- og indlæringsvanskeligheder, depression, hovedpine og migræne.

Ufølsom behandling

Jordemødrene har en del af ansvaret for problemerne, idet de temmelig ufølsomt vrider børnene ud ved at forstærke det drej barnet selv foretager på vej ud og dermed forløser barnet med minimal risiko for skader på moderen. Dette ser umiddelbart ud til at være årsagen til den typiske fødselsskade med sammenklemning af hvirvlerne i venstre side og overstrækning i højre. En sygehjælper, jeg talte med, opgav simpelthen at arbejde på en fødeafdeling, fordi hun ikke kunne udholde de smæld, der ofte lyder ved fødsler. Selv om jeg mener, at jordemødrene burde have langt mere fokus på barnet ved fødslen, tror jeg dog ikke, de kan holdes ansvarlige for det hele. Der er mange andre faktorer, der kan spille ind, når børnene ved fødslen får skader omkring den øverste del af ryggen, nakken og hovedet.

Børn bliver generelt større ved fødslen, uden at mødrenes bækken giver mere plads end tidligere, nogle gange sker det endog, at barnet af den grund kommer til verden med et brækket kraveben. Kejsersnit hvor barnet hives ud af en lille sprække er helt forfærdelige, især de planlagte hvor barnet slet ikke er parat til at blive født. Børn, som er kommet til verden ved sædefødsel og børn taget med sug er ligeledes næsten sikre på at have skader. Stjernekeiggere får et ekstremt skrub omkring C7, tvillinger sætter af og til hinanden i langvarige akavede stillinger, nogle børn sidder fast i fødekanalen, nogle har navlestrengen om halsen og nogle er udsat for nogle meget kraftige presseveer, hvor de flere gange torpederer moderens symfyse som en rambuk.

De børn, der sluppet billigst kan jeg nøjes med at behandle en enkelt eller et par gange. Men nogle børn får virkelig alvorlige skader, som det kræver længere forløb at hjælpe. Som regel er det lykkeligvis erfaringen, at forældrenes oplevelse er, at de får et andet barn med hjem end det, de en time tidligere lod mig få i hænderne.

Jeg vil på det kraftigste opfordre alle KS-terapeuter at tage et af de børnekurser, der udbydes. Min egen forudsætning for at arbejde med børn er børnekurset ved Bodil Egeberg på Institut for Kraniosakral Terapi på Fyn og i øvrigt altid ofte at have haft med spædbørn at gøre. Jeg behandler gerne børn umiddelbart efter fødslen og mener, at det burde være standard, at alle nyfødte blev tjekket med KST, inden de forlader sygehuset. I næste nummer af Det Blide Tryk vil jeg fortælle om mit samarbejde med en ung jordemoder og give nogle eksempler på fødselsskader, jeg har behandlet hos personer i alderen mellem nyfødt og nogleogfirs.